

Foreningen til støtte for Rumænien

- af 2003

Hjælp til selvhjælp

Nyhedsbrev nr. 26
september 2010

Sidste nyt

I forbindelse med at Rumænien har modtaget støtte fra valutafonden og EU, har landet måttet forpligte sig til at nedbringe det forventede budgetunderskud i 2010. Det har medført nogle skrappe indgreb fra den rumænske regering. Bl.a. er de offentligt ansattes lønninger blevet reduceret med 25 %, og der er nedlagt 80.000 stillinger i den offentlige sektor. Pensionerne skulle have været nedsat med 15 %, men det indgreb blev underkendt af Forfatningsdomstolen.

Regeringen besluttede i stedet for at hæve moms fra 19 til 24 %.

De indgreb har ikke umiddelbart været til gavn for landets fattige. De fattige er vel blevet endnu fattigere.

Flere af de, der støtter vores arbejde i Rumænien, er godt i gang med at forberede julepakketuren. Nørkjerne strikker på livet løs, Svend Møller fabrikkerer dukkehusemøbler, og senest har vi fået lovning på et par dukkehuse fra Hans Andersen i Munke Bjergby.

Julepakketuren starter i øvrigt den 9. november.

Fra Roskilde sygehus har vi fået 240 nye juniordyner og hovedpuder. De er frasorterede på grund af en ubetydelig vandskade på emballagen. De dyner og hovedpuder sender vi ned til sygehuset i Orsova snarest.

Jørgen Günther Schmidt
formand

Rumæniensturen maj 2010

fortalt af Laila Neermann

En tidlig tirsdag morgen mødtes 8 medlemmer af foreningen i Københavns Lufthavn for at drage til vore venner i Dubova, Eibenthal og Baia Noua, som ligger i det sydvestlige hjørne af Rumænien.

To af medlemmerne, Aase og Jørgen - store frivillige kræfter i FSR af 2003, havde for egen regning og uden honorar tilbudt foreningens medlemmer at dele af deres viden og kendskab til foreningens virkeområde, og det blev en oplevelse.

Aase havde med sin økonomiske sans skaffet os billige flybilletter, og turen gik derfor over Wien, inden vi satte fødderne på rumænsk grund i lufthavnen i Timisoara. Her mødte foreningens lokale mand, Marian, op for at byde os velkommen, men også for at lede os igennem den rumænske myldretidstrafik.

Jørgen havde hjemmefra lejet en 9 personers minibus, og uden vanskeligheder var vi allerede en halv time efter ankomsten på vej mod vores forudbestilte pension ved Donau's bred, ca. 20 km fra Dubova. Der var ingen tvivl om, at vi var ventet, og det søde værtspar hjalp os på plads i den nye afdeling af pensionen, som til fulde levede op til standarden på et godt hotelværelse og tilmed med den smukkeste udsigt over Donau uden ekstra betaling.

Efter et godt aftensmåltid gik alle trætte, men forventningsfulde i seng.

Aase havde på forhånd truffet aftaler på gruppens vegne omkring besøg hos dr. Lucian på hospitalet i Orsova og udbringning af månedspenge med Marian senere på ugen.

Ingen tid blev spildt, og så snart banken åbnede næste morgen, stod de danske turister i kø for at købe den lokale mønt Lei. En Lei svarer til cirka 2 danske kroner.

Første stop blev efter ø-råd, som vi kaldte det, Sf. Ana Kloster på toppen af bakken over hospitalet i Orsova, som vi skulle besøge senere på dagen. Her nød vi den smukke udsigt og så forundret, hvordan både kvinder og mænd tog del i det hårde arbejde med at save, kløve og stable brænde - formentlig til den daglige opvarmning af klostret.

Sf. Ana Kloster

Svalegang ved vore værelser

Efter denne tur i bjergene nød vi godt af Aase og Jørgens lokalkendskab og fandt et udmærket (og billigt) spisested i byen. Den strikse danske rygepolitik havde dog ikke nået det rumænske samfund, og vi fortrak derfor til den udendørs terrasse for at indtage vores frokost - her kunne vi da i noget omfang trække vejret frit.

Turens næste højdepunkt var et besøg på et af foreningens store hjælpeprojekter - hospitalet i Orsova, og hvilken modtagelse. Ingen tvivl om at hjælpen fra Danmark er værdsat, og alle blev mødt med knus og kram af både dr. Lucian og hans kone Mariana. Dr. Lucian viste stolt sit hospital frem, og mange gange under rundturen på bl.a. fødegangen og operationsstuen lød det : alt dette har vi fået fra Danmark, og dette - og dette osv. osv. Min mand og jeg besøgte også hospitalet i 2006, og hvilken fremgang. Jo, her er det helt

tydeligt, at FSR's arbejde gør en forskel. Sjovt var det også at se sengelinned fra Vestsjællands Amt og personale i kitler fra det nordjyske. Aase fortalte, at et helt parti hospitalstøj var endt i Rumænien, fordi det var syet forkert. Så vidt vi kunne se, var hverken ærmer eller bukseben sat forkert på, så en mindre sydetalje i det danske betød altså nyt arbejdstøj til et helt hospital i Rumænien. HURRA for ham, som opfandt genbrugstanken - og så var det ikke en gang genbrug.

Nå, tilbage til turen. Under rundvisningen blev dr. Lucian ringet op, at en ambulance var på vej ind med en patient fra et trafikuheld, formentlig et brækket ben. Dr. Lucian beklagede, men når ambulancen kom med patienten, var han nødt til at gå til røntgenstuen for at se på sagen. Vi blev derfor sendt i konferencerummet, hvor Mariana serverede kaffe i kopper fra bl.a. Tele Danmark.

Operationsstue

Nye uniformer

Overraskelserne var endnu ikke forbi, for dr. Lucian havde for sine danske gæster arrangeret en "de luxe"-middag på et "kurhotel" lidt uden for byen, og her gik snakken ivrigt på tysk omkring lønforhold, den økonomiske situation og de udfordringer, det rumænske folk stod overfor i forhold til de varslede nedskæringer i løn og pension. Alt i alt så lød det ikke, som om der var lysere tider på vej på den front.

Det blev en meget oplevelsesrig dag og aften med mulighed for afklaring af spørgsmål og svar uden omsvøb omkring de rumænske forhold, og igen en bekræftelse på, at vi i fællesskab og via vort medlemskab af FSR gør en forskel.

Før vi kunne drage til Dubova og møde vore familier, havde vi endnu en dag, der skulle udfyldes, og igen efter Aase og Jørgens bedste guideevner blev turen planlagt efter det sædvanlige ø-råd. Vi besluttede at tage til Jernporten, endnu et kloster, Vodita, og ikke mindst Baile Herculane - den gamle kurby.

Ved Jernporten blev vi mødt af verdens mest uvenlige kustode, som formentlig troede, vi ville gratis ind, og som kun modvilligt lod os løse billet til både museum og turbinehallerne, da det gik op for hende, at vi havde klingende mønt - ja, når vi altså splejsede, for store sedler det kunne der ikke modtages. Uden for museet var der posterede vagtposter, fordi fotografering var forbudt - det lykkedes os dog alligevel at snyde os til et enkelt billede, som vi velvilligt deler med jer.

Jernporten

dums tid stadig kunne opleves. Over byen hang den svovl-agtige (æggestank) luft, som vidnede om, at der stadig var mulighed for helsebade og kurdrikke for dem, som lystede.

Efter et kort stop ved klostret Vodita gik turen videre til kurbyen Baile Herculane, som i den grad var i forfald. Her er storhedstiden forbi. Med Aase og Jørgen som guider var vi ikke fortabte, og en dejlig frokost (for de fleste - Momse fik bestilt agurkesalat) blev indtaget på et af de tilbageværende store hoteller, hvor for-

Facaden på det gamle koncerthus i Baile Herculane

En af de varme kilder, sådan lidt fra oven

For tidligt hjemme for aftensmad tog vi turen ud til det store stenansigt - Decebal, og som altid var vi ventet hjemme på pensionen, og endnu et måltid blev tryllet frem. Under maden kom det tilbagevendende spørgsmål - hvornår skal vi mødes med vore familier?

Næste morgen var de fleste utålmodige, for turen skulle gå til Dubova, og alle var spændte på, om de ville møde deres familier. Vores utrættelige chauffør, Jørgen satte i første omgang dog kursen mod Donau's bred og de to sommerhuse, som i tidernes morgen er bygget for danske midler og senere givet til byen som en gave, således at de kunne lejes ud og skabe indkomst.

Næste stop blev den lille købmand, der er åbnet i Dubova, siden min mand og jeg var der sidst. Stor var glæden, for de danske turister "hev" ned af hylderne, for nu skulle der provianteres til deres familier. Mens vi stod ved købmanden, kom en herre om hjørnet, og det viste sig at være Mihai - den tidligere skoledirektør og Marian's far, som havde set bussen fra sin have. Så var det igen tid til kys og kram, og aftalen blev, når dette "shoppeorgie" var overstået, skulle vi komme til en forfriskning.

Marian ankom i sin flotte nyindkøbte Ford Focus fra banken og marked med hhv. penge og varer til den sidste omgang nødhjælpsposer i denne omgang. Vinteren 2009/10 har været

særdeles slem for det rumænske folk, og nogle har sågar sultet. Der er derfor med hjælp fra forskellige bidragsydere blevet givet et kontantbeløb til indkøb af fødevarer, der kunne uddeles til de mest værdige trængende via Marian og præsten Alin. Præsten Alin var i øvrigt et sjovt møde - tusindkunstner vil jeg kalde ham - om formiddagen i fuld ornat i kirken og tre timer efter guide i egen båd for en flok turister på Donau.

Inden Marian begyndte sit betalte arbejde for foreningen, tog han sig tid til at vise os rundt på skolen i Dubova, hvor hans far tidligere var direktør, og hans mor stadig arbejder. På skolen sås det danske hjælpeprogram også tydeligt: skolemøbler, undervisningsplancher, legetøj osv. - altsammen fra Danmark.

Ved damernes hjælp blev pengene og de indkøbte varer fordelt i hhv. konvolutter og poser, inden turen rundt i byen begyndte. Og vi var ventet af både de familier, som skulle modtage den månedlige udbetaling og de familier, hvor den danske giver var med.

*Marian og Anni
tæller penge*

For os personligt blev det et møde med vores pensionist Stana og hendes søn, svigerdatter (som skriver til os) og deres søn Marian på 14, som kunne en smule engelsk. Vi blev derfor overladt til os selv med Marian som tolk, og så bar de ellers mad ind - ja sikke et festmåltid, de havde forberedt, og forlegne satte vi os til bords, for tanken er jo ikke, at de skal

bruge deres sparsomme penge på os - men at de skal forsøde eller rettere opretholde tilværelsen for dem selv. Efter flere gange at have sagt nej tak til mere mad fik vi lidt stresset rejst os og kunne fortsætte vores besøgsrunde. Vi har nemlig to familier, og uden for Stana's dør stod vores rumænske adoptivbarn Tvetozar og, ja jeg lyver ikke, hoppede. Hvilken gensynsglæde. Vi besøgte nemlig også ham og hans mor for 4 år siden, da vi selv havde taget turen til Rumænien og lejet os ind i et af sommerhusene. Igen blev vi bænket ved et veldækket og overdådigt bord og sikken fiskesuppe - den glemmer vi sent. Igen tolkede Marian for os, mens tiden løb. Vi blev igen mere og mere stressede velvidende, at aftalen var kl. 18.00 hos Mihai (skoledirektøren og Marian's far), og det havde den været for længe siden. Til sidst fik vi også her "vrisset" os fri og med gaver og madvarer (hvordan forklarer man på rumænsk fingersprog, at man bor med forplejning? Det lykkedes ikke for os) begav vi os mod det aftalte mødested, næsten en time forsinket.

Med os tog vi også viden om, at vi allerede dagen efter igen skulle mødes med vore familier, for Marian og hans forældre havde nemlig tilbudt at arrangere en grillfest på skolen for familierne og os danske gæster.

Næste dag stod dog i første omgang også i arbejdets tegn. Pengeuddelingen skulle nemlig fortsætte i bjerglandsbyen Eibenthal og minelandsbyen Baia Noua, hvor vi via FSR også støtter det rumænske folk. På denne tur deltog præsten Alin også. Mens Marian kørte med ham i hans udrangerede Dacia, kørte Jørgen os andre op ad bjergskråningens store lastbilvej. Da vi, min mand og jeg, ingen familie har deroppe længere, tillod vi os at stige af bilen i Eibenthal og gå på egen hånd. Det betød et besøg i en købmandsbutik med sparsomt udvalg og en nærmest sovende ekspedient, et gensyn med en ambulance fra Falck (den holdt i vejkanten og skulle efter pålidelig kilde ikke længere kunne køre) og et møde med en træskærer, som måtte hentes ned fra sin bjerghytte og herefter stolt viste sit arbejde og værksted frem.

Det blev til køb af en skål og en flagspætte på en gren, og handlen afsluttedes med en skål i deres hjemmelavede brændevin. Ligesom vi nåede ind i Baia Noua, mødte vi

Udvalg af træskærerens arbejder

*Så skænkes der Tuica,
blommebrændevin*

"Jørgens bus", og for første gang på turen var der mulighed for en "morfar" (lur), inden vi igen skulle mødes med vore familier og rumænske venner. Det var noget, der kunne bruges, for trætheden var begyndt at melde sig. Yngste deltager var 42 og ældste vist over 75 - man spørger jo aldrig om en dames alder!

Ved rumænske festligheder ser det ud til at være helt naturligt, at alle hjælper til og også medbringer, hvad de har - så der blev ud over de indkøb af kød og salat, Marian havde foretaget, også spist både hjemmelavet ost og hjemmebragte og -bagte kager. Til at skylle efter med var der sodavand, vin, flere forskellige slags hjemmebrændt snaps og kirsebærlikør, uhm, den var god!

Under festen tolkede Marian for os alle sammen, og denne lørdag eftermiddag/aften blev et dejligt møde med vore rumænske venner på lidt andre vilkår end ellers.

Søndag var vi indbudt til at deltage i den kirkelige handling under ledelse af præsten Alin i kirken i Dubova. Under en sådan "forestilling" er det helt naturligt, at mobiltelefoner ringer, og folk går ud og ind af kirken - helt ulig den danske kirkelige handling. Under messen blev de danske gæster, der ville, velsignet, og fra præstens alter blev vi også medtaget i søndagsbønnen. Da jeg efter gudstjenesten spurgte præsten, om ikke han havde nævnt mit navn, svarede han: jo, alle danskerne var blevet nævnt, efter ønske fra deres familier. Kirken var velbesøgt, på et af kirkesæderne sås bl.a. lille Ion, som nogen måske husker var Birgit og Jens Madsens adoptivbarn. Han er nu en voksen mand.

For min mand og mig var det en stor glæde, at præstens personlige hjælper var vort barn, Tvetozar. Han samlede bl.a. kollekt ind og bød brød rundt, ligesom han hjalp med at rykke rekvisitter (derfor forestilling) frem og tilbage under gudstjenesten. Dette blev det sidste møde med vore familier, og der blev derfor endnu en gang kysset og krammet - velvidende, at muligheder for at mødes langt fra er så nemme, som vi kunne ønske os. Igen går mine taknemmelige tanker til Aase og Jørgen, som gjorde denne rejse mulig for os.

Efter gudstjenesten blev vi budt på kaffe hos Mihai og Carolina, og denne dag deltog også præsten Alin, som ankom på en firhjulet off-roader. Da jeg spurgte, hvor hans bil var, svarede han, at den havde han lånt ud til en familie, hvis egen bil var gået i stykker. Sådan kan en præst altså også hjælpe i Rumænien.

Alins off-roader

Via denne bro startede vores sejltur på Donau

Marian havde som sidste punkt på sin dagsorden sammen med Alin arrangeret en sejltur fra Orsova på Donau. Vi satte derfor endnu en gang kursen mod byen og valgte at spise frokost på den samme restaurant ved Donaus bred, inden vi kl. 14.00 mødtes foran skibet. Marian havde taget sin far Mihai med, som under vejs ville fortælle os om de historiske steder, vi mødte. Det blev til et møde med Decebal, men denne gang fra vandsiden, med "Klostret under vand" og en speedbåd med en velkendt mand ved roret - nemlig præsten Alin. Han brugte denne søndag eftermiddag til at tjene en ekstra skilling som guide. Undervejs mødte vi også store fragtskibe, lastet med kul, biler og gammelt jern. Utroligt, at disse skibe kan passere igennem de til tider smalle stræder.

Vi sejlede forbi sommerhusene i Dubova og hørte historien om, hvordan byen måtte flyttes op ad skråningen p.gr. af vandstigning.

*Manastirea Mraconia
"Klostret under vand"*

*Alin ved roret
foran Decebal*

Efter sejlturen blev det tid at sige farvel til både Marian, som havde tilbragt weekenden sammen med os, og til hans far Mihai, som i tidernes morgen har haft en stor andel i, at hjælpeprojektet kom op at stå.

Vi havde nu en dag tilbage, og igen havde Aase og Jørgen gode forslag i udflugtsposen, så kursen blev sat mod markedet i Orsova, fordi vi gerne ville opleve dette og se, hvilke varer, det var muligt at købe.

Her tilbydes lidt af hvert, også brændevin, i colafasker

Så handles der

Turens hovedmål var dog en langt større seværdighed - nemlig (iflg. dr. Lucian) den eneste naturskabte bro i Europa. Ad snørklede veje og forbi sneklædte toppe fik Jørgen bilen frem, og hvilken naturoplevelse. For det første var broen og grotten en oplevelse - men for mig personligt blev det også tid til at studere fuglelivet og for andre at botanisere. Der blev faktisk fundet en orkide.

Ponoarele, her kan købes mad og drikke

Broen ved Ponoarele

En af de mange storkereeder, vi så på turen

Turen var nu ved at nå sin afslutning, og jeg tror faktisk, at vores chauffør Jørgen var ved at være træt af spørgsmålene: "Hvor langt er der, og hvornår er vi hjemme?" Turen hjemad blev dog længere end planlagt. Vejkort i Rumænien er ikke så detaljerede som her hjemme, og veje, som var aftegnet, kunne vise sig at være aldeles ufremkommelige for en bil af vores størrelse. Vi vidste dog, vi var på rette vej, for vi mødte modkørende trafik, og de som var trætte - ja, de tog sig en "morfar", mens vi andre nød udsigten.

Hjemme igen skulle den sidste middag spises på pensionen, og der skulle tages afsked med værtsparret og vores unge tjener fra Orsova, inden vi trætte krøb i seng ved Donau's bred for sidste gang.

Så er bilen pakket, nu går det mod lufthavnen

Ombordstigning i Timisoara

Efter hjemkomsten og efter turen er fordøjet - ja så bliver man stolt af at være med i FSR. Der er ingen tvivl om, at mange bække små gør en stor å, og vores hjælp er af stor betydning.

Jeg opfordrer derfor alle til fortsat at støtte op om foreningens arbejde - vi gør i fællesskab en stor forskel for vore rumænske venner.

Laila (og Ulrik) Neermann

Et sidste blik på det gamle hospitalskøkken. Rotary i Slagelse har skaffet midler til en udskiftning

En delikatesse - sarmale, en slags kåldolmer, her svøbt i de første sprøde vinblade

Støt vore annoncører, de støtter os

Sverigesvej 12 - 4200 Slagelse
Tlf. 5852 0815 www.kjerulff.dk

P. Poulsen Shipping

Dianalund - Jernløse
Kalundborg
Skælskør - Skævinge
Slagelse - Suså

Rotary Danmark

Styregruppe:

Jørgen Günther Schmidt, formand
Klostergade 16, 4200 Slagelse.
Telefon: 58 52 50 16
Mail: formand@fsr2003.dk

Aase Krüth Nielsen, kasserer
Næstvedvej 393, 4100 Ringsted.
Telefon: 57 61 54 05
Mail: kasserer@fsr2003.dk
Bank: Danske Bank reg.nr. 3511 konto 10025583
Girokonto: 1-002-5583
CVR-nr. 32137873

Michael Tønning, sekretær
Nordvej 5, 4200 Slagelse.
Telefon: 58 53 07 77
Mail: sekretaer@fsr2003.dk

Karsten Hjort
Kirkerupvej 65, Kirkerup
4200 Slagelse
Telefon 57 84 93 47
Mail: kh@fsr2003.dk

Anni Krag
Mejsevej 12 4171 Glumsø.
Telefon: 57 64 62 97
Mail: ak@fsr2003.dk

Hjemmeside: www.fsr2003.dk

REDAKTØR NYHEDSBREVE: AASE KRÜTH NIELSEN

Husk at notere i kalenderen

at årsmødet i 2011 bliver:

lørdag den 12. marts

Det bliver igen på Slagelse Centralbibliotek

Styregruppen